

SOSYAL BİLGİLER - 5

5 SOSYAL BİLGİLER

SB.5.1.1. Dâhil olduğu gruplar ve bu gruplardaki rolleri arasındaki ilişkileri çözümleyebilme

- a) Dâhil olduğu grupları ve bu gruplardaki rollerini belirler.
b) Dâhil olduğu gruplar ile bu gruplardaki rolleri arasındaki ilişkileri belirler.

1

Aşağıda bazı görseller verilmiştir. Açıklamaları da dikkate alarak görseldeki bireylerin rollerini altlarındaki boşluklara yazınız.

Otobüste seyahat eden insanlar

Sınıfta derse katılan çocuklar

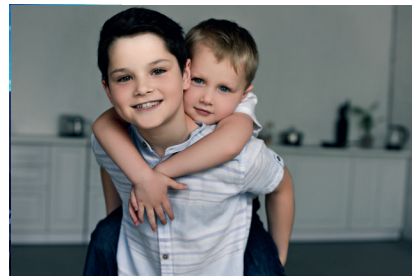
Mağazada alışveriş yapan kadın

Top oynayan çocuklar

Takımını destekleyen insanlar

Kardeşiyle ilgilenen çocuk

2

A. Aşağıda, sol sütunda roller sağ sütunda ise sorumluluklar verilmiştir. Sorumlulukların başındaki boşluğa ilişkili olduğu rollerin rakamlarını yazarak rol ve sorumlulukları eşleştiriniz.

	ROLLER
1	Futbolcu
2	Öğrenci
3	Polis
4	Şoför
5	Evlat
6	Hâkim
7	Doktor

	SORUMLULUKLAR
	Emniyet ve trafik kurallarına uymak
	Ev işlerinde anne ve babaya yardım etmek
	Çocuklara millî ve manevi değerleri öğretmek onların sevgi, güven ve huzur dolu bir ortamda yetişmesini sağlamak
	Okul araç gereçlerini dikkatli kullanmak
	Kamu (halk) güvenliğini sağlamak
	Kanunlara uygun bir şekilde davaları yönetmek
	Bağlı bulunduğu kulübün antrenman ve maçlarına katılmak
	Hava araçlarını kullanarak yolcu veya yük taşıma gibi hizmetleri sunmak
	Hastaları muayene etmek

B. Sorumluluklar sütununda rollerle eşleşmeyip dışarıda kalan iki ifade bulunmaktadır. Bu sorumluluklarla ilgili rollerin neler olabileceğini aşağıdaki kutucuğa yazınız.

5 SOSYAL BİLGİLER

3

Aşağıda dâhil olduğumuz bazı gruplar ve bu gruplardaki rollerimiz ile ilgili bir etkinlik yer almaktadır. Yönergeleri dikkate alarak bu etkinliği tamamlayınız.

- Öğretmeninizin rehberliğinde tüm sınıfın katılımıyla beş veya altı grup oluşturunuz.
- Aşağıda verilen rolleri kâğıtlara yazınız ve her grubun bir kâğıt seçmesini sağlayınız.

sınıfta öğrencisiniz

bir yardım derneğinin gönüllü çalışanısınız

otobüste yolcusunuz

markette müşterisiniz

ailede evlatsınız

bir takımın taraftarısınız

- Grup arkadaşlarınızla beyin fırtınası yaparak seçilen kâğıtta yazılı olan rolün getirdiği hak ve sorumlulukların neler olduğunu belirleyiniz.
- Belirlediğiniz hak ve sorumlulukları sayfanın altındaki tablonun ilgili kısmına yazınız.
- Yazdığınız hak ve sorumlulukları diğer gruplarla paylaşınız. Rollerin getirdiği ama gruplar tarafından paylaşılmayan hak ve sorumlulukların neler olduğu üzerine konuşunuz.

Roller	Haklar	Sorumluluklar

Rollerin gerektirdiği sorumluluklar yerine getirilmediğinde ne gibi durumlarla karşılaşılacağını sınıfta tartışınız.

Bazen aynı anda birden fazla role sahip olabilirsiniz. Böyle durumlar sizi nasıl etkiler? Tartışınız.

Not: Bu etkinlik EK’te verilen ölçekle değerlendirilebilir.

4

Aşağıdaki metni okuyunuz ve soruyu metne göre cevaplayınız.

Pelin Hanım, sosyal bilgiler öğretmenidir. Salı günü 5/B sınıfındaki son dersine girdikten sonra okulun yakınlarındaki hastanede göz muayenesi olur ve gözlükçüye giderek doktorun yazdığı gözlüğü alır. Otobüse binerek evlerinin yakınındaki parkta inen Pelin Hanım; parkta bazı insanların kavga ettiğini, parktaki eşyalara zarar verdiğini görür ve korkar, bu nedenle polisi arar. Polisler olay yerine gelerek kavgaya müdahale eder. Rahat bir nefes alan Pelin Hanım bakkala uğrayarak ekmeğini alır ve evine döner.

Bu metinde yer alan rolleri ve rollerin getirdiği sorumlulukları tablodaki ilgili yerlere yazınız.

Rol	Sorumluluklar

5 SOSYAL BİLGİLER

SB.5.1.2. Kültürel özelliklere saygı duymanın birlikte yaşamaya etkisini yorumlayabilme

- a) Kültürel özelliklere saygı duymanın birlikte yaşamaya etkisini örnekler üzerinden belirler.
- b) Kültürel özelliklere saygı duymanın birlikte yaşamaya etkisini yazılı, görsel veya dijital ürünlere dönüştürür.
- c) Kültürel özelliklere saygı duymanın birlikte yaşamaya etkisini ifade eder.

1

Aşağıda verilen soruları ders kitabının 27 ve 28. sayfasındaki haber kaynaklarına göre cevaplayınız.

1. Farklı kültürler içinde yer alan insanların bir arada uyum içinde yaşayabilmesinin nedenlerini yazınız.

2. Farklı kültürel özelliklere saygı duymanın birlikte yaşamaya etkisini karikatür ya da resim çizerek veya şiir ya da slogan yazarak açıklayınız.

2

Aşağıdaki metni okuyunuz ve soruyu metne göre cevaplayınız.

RESTORE EDİLEN DİYARBAKIR SURP GİRAGOS ERMENİ KİLİSESİ ZİYARETE AÇILDI

Kültür ve Turizm Bakanı, Diyarbakır'ın Sur ilçesinde, 2015'te gerçekleştirilen saldırılarda zarar gören ve restore edilen Surp Giragos Ermeni Kilisesi'nin açılış törenine katıldı. "Anadolu'nun dört bir yanında bulunan ibadethanelerin, saygının ve kardeşliğin nişanesi olduğuna inandıklarını belirterek "Surp Giragos Ermeni Kilisesi'nde yarın ayın gerçekleşecek olmasından, terörün hedefi olan bu yapının yeniden ibadete açılacak olmasından ötürü kilise cemaatinin heyecanını paylaştığımızı belirtmek isterim. Tarihi, kültürü, sanatı, doğal güzellikleri ve mimarisiyle de çok güçlü bir şehirden söz ediyoruz. Fakat Diyarbakır'ın en önemli özelliklerinden birisi de sokaklarında, meydanlarında hemen hissedilen o derin hoşgörüsüdür." diyen Kültür ve Turizm Bakanı; Diyarbakır'ın hoşgörünün, kardeşliğin, farklı kültürlerin huzur içinde bir arada yaşadığı kadim bir şehir olduğunu bildirdi.

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı sitesinden alınmıştır.

Bu haberden hareketle kültürel özelliklere saygı duymanın birlikte yaşamaya etkisi ile ilgili duygu ve düşüncelerinizi yazınız.

5 SOSYAL BİLGİLER

3

Aşağıda çeşitli kültürel özelliklerimizle ilgili bir pano hazırlama etkinliği yer almaktadır. Aşağıdaki yönergeleri dikkate alarak bu etkinliği tamamlayınız.

- Öğretmeninizin rehberliğinde tüm sınıfın katılımıyla beş veya altı grup oluşturunuz.
- Grup arkadaşlarınızla yapacağınız çalışma için iş bölümü yapınız.
- Ülkemize ait farklı kültürleri yansıtan sanat, müzik, giyim-kuşam, kutlama, âdet, gelenek ve göreneklerle ilgili resimler bulunuz.
- Bulduğunuz resimlerin altına o unsuru tanıtan küçük not kâğıtları yapıştırınız.
- Bir haftalık süreçte çalışmalarınızı tamamlayınız.
- Yaptığınız çalışmayı diğer gruplarla paylaşınız.
- Bu çalışmalardaki benzer ve farklı kültürel özellikleri belirleyiniz.

Farklı kültürel özelliklere sahip olmanın birlikte yaşamaya etkisini tartışınız.

Not: Bu etkinliği EK'tekine benzer bir ölçek hazırlayarak değerlendirebilirsiniz.

4

Üniversite öğrencisi olan Serdar, Erasmus ile 6 aylık bir program için Estonya'nın Tartu şehrine gitti. Serdar burada farklı ülkelere gelen öğrencilerle eğitim alıp onlarla aynı evde yaşadı. Serdar'ın yerinde siz olsaydınız yeni arkadaşlarınızla yörenize ve ülkenize ait oyun, yemek, gelenek görenek, müzik ve kutlama adına neleri paylaşacağınızı aşağıdaki ilgili bölümlere yazınız.

Oyun	Yemek	Gelenek-Görenek	Müzik	Kutlama

Serdar ve arkadaşlarının birbirlerine ait çeşitli kültürel özelliklerini bilmeleri onların ilişkilerini nasıl etkiler? Açıklayınız.

Not: Erasmus, Avrupa ülkeleri ile Türkiye arasında üniversite düzeyindeki öğrencilerin karşılıklı değişimini esas alan bir programdır.

5 SOSYAL BİLGİLER

EK

Öğrencinin Adı Soyadı:

Sınıfı:

No:

Yönerge: Bu değerlendirme faaliyeti arkadaşlarınızın 3. etkinlikte göstermiş olduğu performansı belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Arkadaşlarınız hakkındaki görüşleriniz “Evet” ise 3, “Bazen” ise 2, “Hayır” ise 1 yazarak belirtiniz.

1.Arkadaşımın Adı Soyadı:

2.Arkadaşımın Adı Soyadı:

3.Arkadaşımın Adı Soyadı:

4.Arkadaşımın Adı Soyadı:

5. Arkadaşımın Adı Soyadı:

DERECELENDİRME ÖLÇEĞİ

	1. Arkadaşım	2. Arkadaşım	3. Arkadaşım	4. Arkadaşım	5. Arkadaşım
Rollerin getirdiği hak ve sorumluluklarla ilgili bildiklerini arkadaşlarıyla paylaşmıştır.					
Rollerin getirdiği hak ve sorumluluklar konusunda arkadaşlarının görüşlerine saygılı olmuştur.					
Grup çalışmasına gönüllü katılmıştır.					
Grup arkadaşlarıyla etkili iletişim kurabilmiştir.					
Tartışma sırasında konuşmacıların sözünü kesmeden sabırla dinlemiştir.					
Farklı fikir ve görüşlerini dile getirmekten çekinmemiştir.					
Grup arkadaşlarıyla iş birliği yapmıştır.					
Toplam Puan					

